

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย *

การศึกษาการชกเถลาทางสังคมของครอบครัวในชุมชนแออัด

ขอยสวนพลูพัฒนา เป็นการศึกษแบบสมบูรณ (Intensive Study) เพื่อศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่อย่างละเอียด โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังและโครงสร้างของครอบครัว อาชีพ รายได้ รายจ่าย ภาวะหนี้สิน ความสัมพันธ์ในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การชกเถลาทางสังคมและรวมไปถึงภาระหน้าที่ของภรรยา

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาคั้งนี้ คือสามีและภรรยาที่อยู่ในชุมชนแออัดขอยสวนพลูพัฒนา ซึ่งอาศัยอยู่ด้วยกันและมีลูกอยู่ในความรับผิดชอบ

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะราย (Case Study) คือเลือกศึกษาครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงและไม่มั่นคง ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มโดยงานพัฒนาและจักระเบียบชุมชน การสังคมสงเคราะห์ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิหลังและโครงสร้างของครอบครัวรวมถึงข้อมูลส่วนตัวในเรื่องอาชีพ รายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สิน ของครอบครัว ทั้งหมดจำนวน 480 ครอบครัว แล้วจัดแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีฐานะมั่นคงและมีฐานะไม่มั่นคง โดยใช้ข้อมูลอาชีพ ความสม่ำเสมอของรายได้ รายจ่าย และภาระหนี้สินของครอบครัวเป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่งกลุ่ม โดยนักสังคมสงเคราะห์จะคัดเลือกฐานะของครอบครัวเองตามข้อมูลที่ไคมา เริ่มทำการสำรวจในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2528 วัตถุประสงค์ในการสำรวจเพื่อจัดกลุ่มครอบครัวในชุมชนแออัด เพื่อความสะดวกในการใช้การสงเคราะห์ค้ำเศรษฐกิจ ตามโครงการฝึกอาชีพในชุมชนแออัด และเพื่อให้การสงเคราะห์ค้ำที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ในเรื่องกาให้ทุนอาหารกลางวัน

ทุนเขาวมิกตรซึ่ง เป็นทุนการศึกษาแก่เด็กที่ยากจน ซึ่งจากการสำรวจนี้ ได้แบ่งครอบครัวออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้ คือ

1. ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง หมายถึง ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัว มีอาชีพ และรายได้สม่ำเสมอ หรือมีรายได้ประจำ ไม่ประสบภาวะหนี้สินสามารถดูแลเลี้ยงดูครอบครัวได้ เช่น หัวหน้าครอบครัวที่ประกอบอาชีพ อาชีพพนักงาน ลูกจ้าง บริษัท ยามภารโรงในสถานที่ราชการ ค้าขาย ที่มีร้านหรือของของตนเอง ขับรถรับจ้าง เป็นต้น โดยมีครอบครัวที่อยู่ในเกณฑ์ทั้งหมด 156 ครอบครัว

2. ครอบครัวที่มีฐานะไม่มั่นคง หมายถึง ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัว มีอาชีพที่ไม่มั่นคง รายได้ไม่สม่ำเสมอ หรือไม่มีรายได้ประจำ หรือประสบปัญหาไม่มีงานทำบ่อย ๆ มีภาวะหนี้สิน ซึ่งมีจำนวนประมาณ 324 ครอบครัว โดยนักสังคมสงเคราะห์ได้จัดลำดับครอบครัวที่ประสบปัญหามากน้อยแล้วให้การสงเคราะห์ครอบครัวที่ประสบปัญหา ก่อน โดยปัจจุบันมีครอบครัวที่ลูกได้รับทุนโครงการอาหารกลางวันของกรุงเทพมหานคร 32 ครอบครัว และได้รับทุนเขาวมิกตร 15 คน และส่วนโครงการฝึกอบรมอาชีพนั้นเปิดโอกาสให้หัวหน้าครอบครัวที่มีฐานะมั่นคงและไม่มั่นคงที่สนใจให้เข้ารับการฝึกอบรมได้ความต้องการ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกศึกษาทั้งสองกลุ่มโดยได้เลือกศึกษาครอบครัวที่สามีและภรรยาอยู่ร่วมกัน และมีลูกที่อยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกับพ่อแม่ไม่น้อยกว่า 3 ปี และลูกนั้นจะต้องมีอายุตั้งแต่ 6-11 ปี เพื่อใช้ศึกษาถึงการขัดเกลาทางสังคมได้ครอบคลุมทุกเรื่องตามเกณฑ์ที่จะได้ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง 112 ครอบครัว และครอบครัวที่ไม่มั่นคง 250 ครอบครัว จากนั้นได้เลือกเอามากลุ่มละ 25 ครอบครัว โดยเลือกตามลำดับความต้องการความช่วยเหลือจากคำแนะนำของนักสังคมสงเคราะห์

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีแบบสอบถามเป็นแนวทาง เพราะการสัมภาษณ์ใช้ได้กับบุคคลทุกระดับการศึกษา การสัมภาษณ์ จึงเหมาะที่จะใช้กับประชาชนที่อาศัยในชุมชนแออัด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีการศึกษาคำ

ไม่เหมาะกับการใช้แบบสอบถามเพียงอย่างเดียว อีกทั้งผู้สัมภาษณ์ของยังสามารถใช้การสังเกตการณ์(Observation) ประกอบ เพื่อคว้า กลุ่มตัวอย่างได้ให้คำตอบที่แท้จริงหรือไม่ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับฐานะความเป็นอยู่ รายได้ เป็นต้น

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ใช้นักสังคมสงเคราะห์ จากกองสังคมสงเคราะห์สำนักสวัสดิการสังคม ซึ่งรับผิดชอบในชุมชนแออัดซอยสวนพลูพัฒนานี้โดยตรง เป็นผู้สัมภาษณ์ ทำให้ข้อมูลที่ได้ออกต้อง เพราะมีความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี ในการสัมภาษณ์ ผู้ทำการวิจัยและนักสังคมสงเคราะห์ได้ไปสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวและภรรยาที่บ้านด้วยตัวเอง โดยให้คนหนึ่งคอยซักถาม อีกคนหนึ่งคอยจดคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง และเมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้ว จะตรวจข้อมูลให้เรียบร้อยก่อน จะทำการสัมภาษณ์ครอบครัวอื่นต่อไป การสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 16.00-19.00 น. อันเป็นเวลาเลิกงานอยู่ในชุมชนมากที่สุด ส่วนครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวทำงานกลางคืน ก็จะไปสัมภาษณ์ในวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งสามารถทำการสัมภาษณ์ได้ทั้งวัน และในวันหนึ่ง ๆ จะสัมภาษณ์ได้ประมาณ 3-4 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ใช้เป็นแนวในการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 4 ส่วน

- ส่วนที่ 1 โครงสร้างและภูมิหลังของครอบครัว
- ส่วนที่ 2 สภาพความเป็นอยู่ อาชีพ รายได้ รายจ่าย ภาวะหนี้สิน
- ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว
- ส่วนที่ 4 การชักเถลาทางสังคม การให้รางวัลและลงโทษ

นิยามคำแปร

การชักเถลาทางสังคม (Socialization) หรืออาจเรียกเป็นการอบรมให้รู้ระเบียบของสังคม การอบรมสั่งสอนบุตร สังคมประเพณี เป็นต้น

Alan C. Kerckhoff อธิบายไว้ว่า Socialization เป็นคำที่อธิบายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามหาความรู้ (Knowledge) ความชำนาญ (Skill) และความรู้สึกทางค่านิยมและอารมณ์ (Disposition) ที่จะช่วยให้เขาสามารถที่จะมีส่วนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มในสังคมได้ด้วยดี ไม่มีสังคมใดในโลกที่จะไม่มีกระบวนการนี้ และเป็นการเตรียมตัวให้สมาชิกใหม่ในสังคมได้ทำกิจกรรมและมีความรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป (Kerckhoff, 1972 : 1)

Marvin, R. Koller อธิบายไว้ว่า Socialization เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เกิดใหม่ (neonates) สามารถอยู่ในสังคมได้หรือหมายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นช่วงที่ติดต่อกันไป ซึ่งประกอบด้วย ค่านิยม (value) ความคิด (idea) ความรู้ (Knowledge) ทักษะความชำนาญ (skill) หรือความเชื่อ (belief) มักจะมีจุดเริ่มต้นที่ครอบครัวและแพร่ขยายไป เป็นวงจรของชีวิตที่ทำให้บุคคลกว้างขวางออกไปจากการเลี้ยงดูของครอบครัว เป็นกระบวนการที่ทำให้คนในแต่ละช่วงอายุแต่ละรุ่นจะเป็นผู้กระทำและเป็นผู้ถูกกระทำ คือได้รับการเลี้ยงดูจากคนรุ่นก่อนและถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลัง (Marwin Koller, 1974 : 264)

Broom and Selznick ได้อธิบายไว้เป็น 2 ลักษณะคือ

ในส่วนที่เกี่ยวกับสังคม คือการถ่ายทอดวัฒนธรรมและการทำให้บุคคลมีวิถีชีวิตที่เป็นระเบียบ

ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคล หมายถึงการพัฒนาประสิทธิภาพของการเจริญเติบโตและพัฒนาการส่วนบุคคล เป็นกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนจากชีวอินทรีย์มาเป็นมนุษย์ที่มีความสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และสามารถปฏิบัติตามค่านิยม อุดมคติ และระบับความทะเยอทะยาน (Broom and Selznick, 1973 : 94)

การซึบเถลทางสังคม มี 2 ประการคือ

1. การซึบเถลทางสังคมขั้นปฐมภูมิ (Primary Socialization) เริ่มตั้งแต่ทารกได้เป็นสมาชิกของสังคม ครอบครัวจะทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก เตรียมเด็กให้สามารถเข้าร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม

การชักเยลาทางสังคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

การชักเยลาทางสังคมดี คือ การที่พ่อแม่ได้มีการให้การฝึกอบรมให้ลูกเป็นคนมีความอ่อนน้อม รู้จักเกรงใจผู้อื่นมากกว่า นอกจากนี้ยังฝึกให้ลูกเป็นผู้ที่มีความต้องการในการทำกิจกรรมทุกอย่างให้ได้รับผลสำเร็จ เป็นคนกล้าและชอบในการแข่งขัน ทำงานทุกอย่างอย่างมีมาตรฐาน อีกทั้งยังต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จทางการศึกษา มีความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีการให้อิสระแก่ลูก คือให้รู้จักพึ่งตัวเอง ช่วยเหลือตัวเองได้ในทุกเรื่อง ให้อิสระในการใช้และหาเงินบ้าง และสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องของตัวเอง และครอบครัวได้บ้าง อีกทั้งยังฝึกให้ลูกมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การชักเยลาทางสังคมไม่ดี หมายถึง ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ค่อยใส่ใจในเรื่องการฝึกให้ลูก เป็นคนมีความอ่อนน้อม มีการสอนให้ลูกรู้จักเกรงใจผู้อื่นน้อย มีการสอนให้ลูกเป็นผู้คนที่มีความต้องการ ในการทำกิจกรรมให้ได้รับผลสำเร็จน้อย ไม่สนับสนุนให้ลูกเป็นคนกล้าและชอบในการแข่งขันหรือทำงานให้ไ้มาครฐาน อีกทั้งมีความคาดหวังเรื่องการศึกษา เรื่องความเป็นผู้นำของลูกน้อย ให้อิสระแก่ลูกน้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้และหาเงินหรือไม่ค่อยฝึกให้ลูกช่วยตัวเอง เช่นงวค ในระเบียบวินัยที่ตั้งไว้และให้ลูกมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องของตนเองและครอบครัวได้น้อย

2. การให้รางวัลและการลงโทษ

การให้รางวัล (Reward) หมายถึง การชมเชย แสดงความพอใจ หรือให้สิ่งของ แสดงถึงความพอใจในพฤติกรรมของบุตร เช่น การเรียน ความประพฤติ

การลงโทษ (Punishment) หมายถึง การดู คำ ตี ตักเตือน แก่บุตร แสดงความไม่พอใจในพฤติกรรม เช่น ค้านการเรียน ฯลฯ

3. ฐานะของครอบครัว หมายถึง สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งจึกระคัมโดยงานพัฒนาและจึกระเบียบชุมชน กองสังคมสงเคราะห์ สำนักสวัสดิการ

สังคม กรุงเทพมหานคร ซึ่งทำแบ่งโดยใช้ อาชีพ รายได้ของหัวหน้าครอบครัวเป็นเกณฑ์ในการแบ่งเท่านั้น โดยแบ่งเป็น

- ครอบครัวที่มีฐานะมั่นคง ได้แก่ ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวมีอาชีพ และมีรายได้ที่สม่ำเสมอหรือมีรายได้ประจำสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้โดยไม่ต้องรับการสงเคราะห์จากกองสังคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร เช่น ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวประกอบอาชีพ พนักงาน ลูกจ้างในบริษัท ยาม-ภารโรงในสถานที่ราชการ

- ครอบครัวที่มีฐานะไม่มั่นคง ได้แก่ ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวมีอาชีพที่ไม่มั่นคง มีรายได้ไม่สม่ำเสมอ อาจจะประสบปัญหาการว่างงานบ่อย ๆ และอยู่ในกลุ่มผู้สามารถได้รับการสงเคราะห์จากกองสังคมสงเคราะห์

4. ความสัมพันธ์ในครอบครัว คือ ความรักใคร่สามัคคีระหว่างสามีและภรรยา โดยแบ่งออกเป็น

- ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ดี คือ ครอบครัวที่สามีภรรยาไม่ค้ำสุรา อาละวาด ไม่เล่นการพนัน มีการทะเลาะวิวาทกันน้อย และการทะเลาะวิวาทไม่มีการทุบตีกัน หัวหน้าครอบครัวมีความใกล้ชิดแก่ลูกและภรรยาสม่ำเสมอ มีการช่วยเหลือในการทำงานบ้านอยู่ เสมอเป็นประจำและไม่มีปัญหา เรื่องการมีภรยาน้อยของหัวหน้าครอบครัว

- ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ไม่ดี คือ ครอบครัวที่สามีและภรยามีการค้ำสุราอาละวาดกันอยู่เป็นประจำ ทั้งสามีและภรรยาเล่นการพนันบ่อย ๆ มีการวิวาทและทุบตีกันอยู่ เสมอ หัวหน้าครอบครัวมีเวลาใกล้ชิดแก่ลูก ๆ และภรยาน้อย ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น การทำงานบ้าน เป็นต้น และมีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจในครอบครัว

5. ปัญหาเศรษฐกิจและการครองชีพในครอบครัว คือปัญหาเรื่องเศรษฐกิจในครอบครัว

- ครอบครัวที่มีปัญหาเศรษฐกิจและการครองชีพ คือ ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวว่างงานหรือหางานไม่มีความมั่นคง มีรายได้ไม่สม่ำเสมอ มีปัญหาในการ

ทำงานไม่พอใจในงานที่คนทำอยู่ รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และมีภาวะหนี้สิน

- ครอบครัวที่ไม่มีปัญหาเศรษฐกิจและการครองชีพ หมายถึง ครอบครัวที่หัวหน้าครอบครัวมีอาชีพที่มั่นคงคือมีรายได้สม่ำเสมอ ไม่มีปัญหาในการทำงาน มีความพอใจในงานที่คนทำอยู่ มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและไม่มีภาวะหนี้สิน

6. ภาวะความรับผิดชอบของภรรยา แบ่งออกเป็น

- ภรรยาที่มีภาวะความรับผิดชอบมาก ได้แก่ ภรรยาที่ต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากสามีไม่มีงานทำ หรือทำงานที่มีรายได้น้อย จนภรรยาต้องออกทำงานนอกบ้าน นอกเหนือไปจากหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนลูกและยังต้องทำหน้าที่แม่บ้านด้วย

- ภรรยาที่มีภาวะความรับผิดชอบน้อย ได้แก่ ครอบครัวที่ภรรยาทำหน้าที่เพียงคอยดูแลรับผิดชอบ เพียงคอยดูแลเอาใจใส่งานในบ้านและอบรมสั่งสอนลูกบ้าง หรือถ้าทำงานก็จะทำในชุมชนไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรที่จะศึกษาคือการศึกษาดังกล่าวทางสังคม ซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

1. การให้การอบรมทางสังคม (Social training) หมายถึง การฝึกให้ลูกเป็นคนอ่อนน้อม เชื่อฟังผู้ใหญ่ รู้จักเกรงใจผู้อื่น แบ่งเป็น

- มีการให้การอบรมทางสังคมมาก คือ พ่อแม่ มีการฝึกให้ลูกรู้จักเป็นคนที่ยิ้มแย้ม อ่อนน้อม เชื่อฟังพ่อแม่ และรู้จักที่จะเกรงใจผู้อื่น

- มีการให้การอบรมทางสังคมน้อยคือ พ่อแม่ มีการฝึกให้ลูกรู้จักเป็นคนที่ยิ้มแย้ม อ่อนน้อมน้อยกว่า ไม่สนใจเรื่องความเชื่อฟังพ่อแม่ และสอนให้ลูกรู้จักเกรงใจผู้อื่นน้อยกว่า

2. ความคาดหวังของบิดามารดาต่อบุตร (Expectation) หมายถึง ความต้องการของพ่อแม่ในด้านการศึกษา การเป็นผู้นำ และสัมฤทธิ์ผลอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่พ่อแม่ตั้งไว้ แบ่งเป็น

- มีความคาดหวังสูง คือ พ่อแม่ที่ตั้งความหวังในเรื่องการศึกษาของลูกสูง ต้องการให้ลูกมีความเป็นผู้นำ และประสบความสำเร็จในการทำงานมากกว่า

- มีความคาดหวังต่ำ คือ พ่อแม่ที่ตั้งความคาดหวังในเรื่องการศึกษาของลูกน้อย มีความต้องการให้ลูกเป็นผู้นำหรือประสบความสำเร็จในด้านอื่น ๆ น้อยกว่า

3. การฝึกสัมฤทธิ์ผล (Achievement training) หมายถึง การฝึกให้ลูกมีความต้องการทำกิจกรรมทุกอย่างให้ได้รับผลสำเร็จ มีความกล้าและชอบในการแข่งขัน และเป็นผู้ทำงานที่ไ้มาตรฐานสูง แบ่งเป็น

- ให้การฝึกสัมฤทธิ์ผลมาก คือ พ่อแม่มีการฝึกให้ลูกรู้จักทำกิจกรรมงานทุกอย่าง อย่างไ้ผลและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ลูกเป็นคนกล้าและชอบการแข่งขันในเรื่องต่าง ๆ เช่น กีฬา การศึกษา ฯลฯ

- ให้การฝึกสัมฤทธิ์ผลน้อย คือ พ่อแม่มีการฝึกให้ลูกรู้จักทำกิจกรรมการงานต่าง ๆ ให้ได้รับผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพน้อยกว่า ไม่สนับสนุนให้ลูกเป็นคนกล้าหรือชอบการแข่งขันในเรื่องต่าง ๆ เช่น กีฬา การศึกษา ฯลฯ

4. การฝึกความเป็นอิสระ (Independence training) คือการฝึกให้ลูกพึ่งตัวเอง ช่วยเหลือตัวเองในการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เช่น สวมเสื้อผ้าเอง เป็นต้น มีการให้อิสระในการหาเงินและใช้เงิน สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องตนเองและครอบครัว แบ่งเป็น

- มีการให้ความเป็นอิสระมาก คือ พ่อแม่ได้ให้อิสระแก่ลูกให้ลูกรู้จักพึ่งตนเอง ให้อิสระในเรื่องการหาเงินและการใช้เงินมากกว่า และสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องของตนเองและครอบครัวได้มากกว่า

- มีการให้ความเป็นอิสระน้อย คือ พ่อแม่ไม่สนับสนุนให้ลูกรู้จักพึ่งตนเอง ให้อิสระในการหาเงินและใช้เงินน้อย และให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องส่วนตัวและครอบครัวน้อยกว่า

5. ความเข้มงวด (Strictness) หมายถึง การเรียกร้องของพ่อแม่ ให้ลูกมีระเบียบวินัยทั้งทางส่วนตัว การทำงานบ้าน และในสังคม เช่น การใช้จ่าย การกลับบ้านตรงเวลาและการตัดสินใจของลูก แบ่งเป็น

- มีความเข้มงวดมาก คือ พ่อแม่ มีความเข้มงวดกับลูกในการที่ ให้ลูกมีระเบียบวินัยทั้งทางส่วนตัว การทำงานในบ้าน เข้มงวดในการใช้จ่ายเงินของลูก เข้มงวดเรื่องการกลับบ้านของลูกและตัดสินใจของลูกอย่างรุนแรง

- มีความเข้มงวดน้อย คือ พ่อแม่ ไม่เข้มงวดกับลูกในการปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย ทั้งทางส่วนตัว การทำงานบ้าน ไม่เข้มงวดในเรื่องการใช้จ่ายเงินของลูก และไม่เข้มงวดในเรื่องการออกจากบ้านหรือกลับบ้านของลูกและตัดสินใจของลูกอย่างไม่รุนแรงนัก

6. การฝึกความเป็นระเบียบวินัย (Disciplining training) หมายถึง การฝึกให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้ ความเป็นระเบียบในการเก็บรักษาเครื่องใช้ภายในบ้านและของตนเอง แบ่งออกเป็น

- มีการฝึกความเป็นระเบียบมาก คือ พ่อแม่ ได้ฝึกให้ลูกรู้จักการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้ ฝึกให้ลูกรู้จักเก็บรักษาเครื่องใช้ภายในบ้านและของตนเองมากกว่า

- มีการฝึกความเป็นระเบียบวินัย คือ พ่อแม่ ได้มีการฝึกให้ลูกรู้จักปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้บ้าง และไม่ค่อยสนใจในการฝึกให้ลูกรู้จักเก็บรักษาเครื่องใช้ภายในบ้านและของตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้แล้วนั้นจะใช้อัตราส่วนร้อยละเพื่ออธิบาย ความสัมพันธ์ของข้อมูล และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม